

Põltsamaa Vallavolikogu
Põltsamaa Vallavalitsus

PÕLTSAMAA VALLA ARENGUKAVA 2040

SISUKORD

SISUKORD	2
1. SISSEJUHATUS.....	3
2. PÖLTSAMAA VALLA STRATEEGIA AASTANI 2040	4
2.1. Põltsamaa valla visioon aastani 2040.....	4
2.2. Põltsamaa valla missioon ja väärtused.....	4
3. VALDKONDADE HETKEOLUKORD JA ARENGUEESMÄRGID	5
3.1. RAHVASTIK.....	5
3.2. JUHTIMINE.....	5
3.2.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	5
3.2.2. Eesmärgid	6
3.2.3. Tegevused ja mõõdikud.....	6
3.3. ELUKESKKOND (keskkond ja taristu)	6
3.3.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	6
3.3.2. Eesmärgid	7
3.3.3. Tegevused ja mõõdikud.....	7
3.4. HARIDUS	8
3.4.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	8
3.4.2. Eesmärgid	8
3.4.3. Tegevused ja mõõdikud.....	8
3.5. NOORSOOTÕÖ.....	9
3.5.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	9
3.5.2. Eesmärgid	10
3.5.3. Tegevused ja mõõdikud.....	10
3.6. KULTUUR JA VABA AEG	11
3.6.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	11
3.6.2. Eesmärgid	11
3.6.3. Tegevused ja mõõdikud.....	11
3.7. SPORT JA LIIKUMISHARRASTUS.....	12
3.7.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	12
3.7.2. Eesmärgid	12
3.7.3. Tegevused ja mõõdikud.....	13
3.8. SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID	13
3.8.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	13
3.8.2. Eesmärgid	14
3.8.3. Tegevused ja mõõdikud.....	14
3.9. ETTEVÕTLUSKESKKOND.....	15
3.9.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	15
3.9.2. Eesmärgid	15
3.9.3. Tegevused ja mõõdikud.....	15
3.10. TURISM	16
3.10.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused.....	16
3.10.2. Eesmärgid	17
3.10.3. Tegevused ja mõõdikud.....	17

LISAD:

LISA 1. Põltsamaa valla eelarvestrateegia 2019-2022

LISA 2. Hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs

LISA 3. 2018. a küsitluste kokkuvõte: hinnang ja ettepanekud valdkondade lõikes

1. SISSEJUHATUS

Valla arengukava on tulevikku vaatav ning arengueeldusi ja –vajadusi arvesse võttev pikaajaline strateegiline dokument valla tervikliku arengu suunamiseks. Kokku lepitud strateegiline tulevikuplaan annab omakorda suunised valdkonnapõhiste eesmärkide ja tegevuste kavandamiseks.

Tegemist on ühinenud valla esimese arengukavaga. Põltsamaa vald moodustus 21. oktoobril 2017 Põltsamaa linna, Põltsamaa valla, Pajusi valla ja Puurmani valla ühinemise teel.

Põltsamaa valla arengukavas püstitatud eesmärged viiakse ellu koostöös volikogu, vallavalitsuse, hallatavate ja valla osalusega olevate asutuste, ettevõtjate ja kolmanda sektori organisatsioonidega.

Käesolevas strateegia dokumendis on kirjeldatud:

- visioon ehk Põltsamaa valla tulevikupilt aastaks 2040;
- missioon ja väärtushinnangud tuleviku eesmärkide poole pürgimisel,
- valdkondade strateegilised eesmärgid koos valdkondade lühikirjelduse, kitsaskohtade, arengueelduste ning eesmärkide täitmiseks vajalike üldiste tegevuste, tegevussuuniste ja mõõdikutega.

Nelja aasta kavandatud investeeringud koos valla finantsnäitajatega on kajastatud eelarvestrateegias, arengukava lisa 1.

Põhjalikum hetkeolukorra kirjeldus ja analüüs on arengukava lisa 2.

Lisas 3 on ära toodud arengukava koostamise käigus läbi viidud valdkondlike küsitluste ja antud hinnangute kokkuvõte.

Arengukava koostamise peamiseks töövormideks olid dokumentide analüüs, 9 erineva valdkonna tööseminarid, arengu(visiooni)seminar, 7 erinevat teemaküsitlust ja juhtrühma arutelud. Seminaride käigus arutati läbi vastava valdkonna probleemid ja väljakutsed ning arutati võimalike tegevuste üle. Küsitlused andsid omakorda hinnangu valdkondade arenguvajadustele. Kokku oli seminaridest osavõtnuid 250 ja küsitlustele vastanud 860.

Lisaks oli arengukava tutvumiseks ja ettepanekute tegemiseks avalikul väljapanekul.

Arvestades suhteliselt aktiivset ja ulatuslikku osalust arengukavale sisendi andmisel, võib eeldada, et koostatud arengukava on dokument, mis arvestab oma võimaluste piires ja parimal võimalikul moel kogukonna vajaduste ja ootustega. Ühiselt seatud eesmärgid ja tulevikuvaade on aluseks igapäeva tegevuste planeerimisel ja eelarve koostamisel.

Arengukava täitmise tulemuslikkust hinnatakse vallavalitsuse poolt teostatava tegevustulemuste **seire ja hindamisega**, mis on üheks sisendiks valla majandusaasta aruandele, kokkuvõtte arengukava täitmise kohta. Arengukava seire ja hindamine toimub järgmiselt:

- iga-aastaselt hinnatakse tehtud tegevusi ja nende tulemusel saavutatud mõõdikuid. Lisaks pikendatakse eelarvestrateegias käsitletavat perioodi, uuendatakse tulude ja kulude osa koos investeeringute osaga. Vajadusel viiakse arengukavasse ja teistesse lisadesse sisse korrektureid;
- iga kahe kuni kolme aasta tagant viiakse läbi elanike rahulolu küsitlus.

Arengukava uuendamisel lähtutakse Põltsamaa Vallavolikogu 15.02.2018 määrusest nr 6 „Eelarvestrateegia ja arengukavade koostamise kord“.

2. PÕLTSAMAA VALLA STRATEEGIA AASTANI 2040

2.1. Põltsamaa valla visioon aastani 2040

Põltsamaa vald 2040 on

... valime hääletuse tulemusel välja ühe: <https://goo.gl/forms/NsU8NKKtL14xVPBc2!>

Visioonist lähtuvalt on strateegilised eesmärgid:

.....sõnastatakse siis kui visioon on välja valitud

2.2. Põltsamaa valla missioon ja väärtused

Põltsamaa valla missioon on

...valime hääletuse tulemusel välja ühe: <https://goo.gl/forms/VLCMqbJN8f0wLmaj2!>

Meie väärtushinnangud valla juhtimisel ja igapäevasel tegutsemisel on:

- **Me oleme avatud ja usaldusväärsed partnerid, kes on julged unistama suurelt.** Oleme alati avatud uutele mõtetele ja koostöövalmid kogukonnaga, naabritega ning koostööpartneritega. Meil Põltsamaal ei kardeta võtta ette "kosmoselende". Otsuste tegemisel lähtume pikaajalistest strateegilistest plaanidest, näeme suurt pilti ja julgeme olla innovaatilised.

3. VALDKONDADE HETKEOLUKORD JA ARENGUEESMÄRGID

3.1. RAHVASTIK

Põltsamaa vallas elas Rahvastikuregistri andmetel 01.01.2018.a seisuga 10 112 inimest, sh 4872 meest ja 5140 naist.

Elanike arv Põltsamaa vallas on olnud pidevalt languses ning seda eelkõige alaealiste ja tööealiste arvelt. Viimase 5 aastal jooksul¹ on elanike arv vähenenud 1211 inimese ehk 10,8% võrra (so keskmiselt 242 inimest aastas). Pensionealiste arv on püsinud viimase 5 aasta jooksul suhteliselt stabiilsena, mis viitab rahvastiku vananemisele.

Viimase viie aasta jooksul on Põltsamaa valla iive olnud pidevalt negatiivne. Keskmiselt sünnib aastas 79 inimest ja sureb 101 inimest. Keskmine iive on olnud -23.

Rahvastiku muutusi mõjutab kõige enam inimeste ränne ning viimase viie aasta jooksul on aasta keskmine väljaränne olnud 220 inimeses võrra suurem kui sisserränne.

Kõige rohkem on viimasel viiel aastal elanike arv vähenenud (asulad).... ja suurenenud ...(asulad).

3.2. JUHTIMINE

3.2.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Kohaliku omavalitsuse ülesandeks on korraldada ja juhtida kohalikku elu lähtudes kogukonna vajadustest, piirkonna kitsaskohtadest ja arenguvõimalustest. Seega on valla areng otseselt sõltuv selle juhtimisest.

Põltsamaa valda juhib 23-liikmeline volikogu ja 6-liikmeline vallavalitsus. Volikogus on moodustatud 8 alalist komisjoni: haridus-, keskkonna- ja korrakaitse-, sotsiaal-, eelarve-, arengu- ja ettevõtlus-, kultuuri- ja spordi-, maaelu- ning revisjonikomisjon.

Täidesaatvaks organiks on ametiasutusena vallavalitsus, kus 1.09.2018 seisuga töötas 30 ametnikku ja 40 töötajat. Ametiasutus tegutseb kolmes erinevas hoones – Põltsamaa linnas (2) ja Puurmani teenuskeskuses. Vallal on kokku 18 hallatavat asutust ning valla asutustes kokku oli 1.09.2018 seisuga 421,01 ametikohta 459 töötajaga, kellest osa on tööl osalise koormusega.

Põltsamaa vald on ainosanik kommunaalteenuste OÜ Põltsamaa Vallavara, lisaks sellele on valla poolt asutatud SA Põltsamaa Sport, SA Põltsamaa Tervis, SA Põltsamaa lossi ja parkide arendus, SA Puurmani Mõis ning vald on liige mitmetes organisatsioonides ja omab erinevaid rahvusvahelisi sõprussuhteid.

Valdkonna kitsaskohad:

- maksumaksjate ja elanike arvu vähenemine ning rahvastiku vananemine = vähenevad ressursid, raskendatud teenuste tagamine, kasvavad (sotsiaal)teenuste vajadused;
- rahulolu küsitluse põhjal (lisa 3) teenustega rahulolu kohati pigem mitterahuldav;
- ühinemisejärgne kohanemisaeg „meie“ tunde tekkimiseks ja tervikpildi tunnetamiseks erinevate organisatsiooni- ja juhtimiskultuuriga asutuste vahel ja sees.

Valdkonna arengueeldused:

- 4P pikad koostöösidemed;
- väljakujunenud valdkondlikud toimivad süsteemid, tugev kolmas sektor ja koostöövõrgustik.

¹ 2018. aastast varasemad rahvastiku andmed on kajastatud koos küladega, mis Põltsamaa valla koosseisu ühinemise järgselt enam ei kuulu. Antud külades oli 01.01.2017 seisuga kokku 419 elanikku.

3.2.2. Eesmärgid

- Suurenev (valla piiride muutmise ja laienemise tulemusel) /püsiv (olemasolevates valla piirides) elanike arv.
- Avatud, kaasav ja koostööle orienteeritud ning ühtsetel juhtimis põhimõtetel toimiv ja optimaalse struktuuriga valla ja allasutuste strateegiline juhtimine.
- Teenused vastavad vajadustele, on kvaliteetsed ja kõigile lihtsasti kättesaadavad.

3.2.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- valla asutuste tegevuse optimeerimine;
- teenuste, sh e-teenuste arendamine;
- tugiteenuste keskne korraldamine (nt haldustegevused, hariduslikud tugiteenused jm);
- koostöö arendamine kolmanda sektori ja erasektoriga teenuste korraldamisel ja taristu arendamisel;
- avalikkuse pidev informeerimine (kommunikatsiooni juhtimine, süstematiseeritud infokanalid) ning otsustesse ja arendustegevustesse kaasamine;
- koostöö tõhustamine erinevate organisatsioonide, riigi ja omavalitsustega (sh rahvusvahelisel tasandil);
- organisatsioonide arendamine, meeskonna ja erialaste koolituste läbiviimine;
- valla kui terviku turundamine, kohaturundusstrateegia väljatöötamine ja rakendamine;
- kõiki huvigruppe kaasav ja läbipaistev otsustus- ja juhtimismudel.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Elanike arv	10 000	11 000	12 000
Elanikkonna rahulolu teenustega valdkondlike koondhinnangutena (rahulolu küsitluse põhjal n-õ valdkondade keskmine)			
Uute arendatud teenuste /e-teenuste arv			
Kolmanda, era- jm sektoriga koostöös arendatud teenuste, ellu viidud projektide/tegevuste arv			
Avalike arutelude, hääletuste, küsitluste arv			
Kaasava eelarve ettepanekute arv			
Välja on töötatud kohaturundusstrateegia, ellu viidud tegevused			
Vallavalitsus ametiasutusena rakendab „Peresõbraliku tööandja ² “ meetmeid organisatsioonikultuuri arendamiseks	Pronks tase	Hõbe tase	Kuld tase
Valla juhtide kohtumised piirkondade elanikega, et anda tagasisidet seni tehtule			

3.3. ELUKESKKOND (keskkond ja taristu)

3.3.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valla elu- ja looduskeskkond on mitmekesine. Erinev vahelduv maastik Eesti ühtede viljakaimate põldudega, suurte metsamassiivide (44% kogu valla pindalast) ja märgaladega. Elamispiirkonnad jagunevad tihe- ja hajaasustatud aladeks, kus on 1 linnaline keskus, 3 alevikku ning

² Sotsiaalministeeriumi ja tema partnerite poolt Euroopa Sotsiaalfondi toel **peresõbraliku tööandja määrgise mudel**, <https://www.tooelu.ee/et/Tooandjale/Tootamist-toetavad-tegevused/Peresobralik-tooandja/Peresobraliku-tooandja-margis/Peresobraliku-tooandja-margise-programm>

58 küla. Kogu valla asustustihedus oli 1.01.2018 seisuga 11,3 inimest/km² (Eesti keskmine 30,3 in/km²).

Vallale kuulub 236 km teid, millest 188 km on maanteed ja 48 km tänavad ning lisaks on valla hooldada ja hallata ca 123 ha haljasalaid (sh 7 parki) ning 7 avalikku supluskohta.

Valla omandis on erinevad avalikus kasutuses olevad hooned (sh koolid, lasteaiad, spordihooned, hooldekodu jne), mitmed erinevad rajatised (spordi- ja mänguväljakud jpm) ja elamispiinnad.

Valdkonna kitsaskohad:

- teed ja tänavad kohati väga amortiseerunud ning nende ehitus ja remont on kulukas;
- jalg- ja jalgrattateede puudus vajalikel lõikudel ning ehituseks toetuse saamine on väikese kasutajate hulga tõttu raskendatud;
- taristu arendamist mõjutab ehitushindade pidev kasv;
- renoveerimata ja kasutuseta elu- ning tootmishooned;
- renoveeritud üüripindade vähesus;
- energiatõhusama energia kasutusele võtmine kulukate investeeringute ja vähese tarbijate hulga tõttu majanduslikult ebaotstarbekas;
- riiklikud piirangud parkide, haljasalade ja kalmistute arendamiseks või hooldamiseks.

Valdkonna arengueeldused:

- ehitusmaavarade kaevanduste olemasolu piirkonnas (liiv, kruus, killustik);
- gaasitrassi kasutamise potentsiaal;
- kaunis looduskeskkond;
- logistiliselt hea asukoht ettevõtlusega tegelemiseks ning kasutuseta tootmishoonete kasutusele võtmiseks;
- arenev ettevõtluskeskkond;
- arenevad energiasäästlikud lahendused.

3.3.2. Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on turvalised, nõuetele ja vajadustele vastavad liikluspinnad.
- Põltsamaa vallas on hooldatud, energiasäästlikud ja kaasaegsed ehitised, rajatised.
- Põltsamaa vald on hooldatud ja loodussõbraliku elukeskkonnaga piirkond.

3.3.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- valla rajatiste, hoonete, teede ja tänavate ehitus-, remondi- ja hooldustööde õigeaegne ja vajaduspõhine teostamine;
- tänavavalgustuse ja energiamajanduse energiasäästlikumate lahenduste kasutusele võtmine;
- kasutusest väljas olevate hoonete lammutamine või kasutusele võtmine. Karmimate meetmete rakendamine tühjalt seisvatele korteritele, „kolemajadele“;
- ettevõtluse ja elamumajanduse arenguks valmiduse loomine läbi taristu arendamise – potentsiaalsete piirkondade kaardistamine, planeeringute algatamine, rendipinnad jne.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Teede ja tänavate rekonstrueerimine, km	3	5	7
Jalg- ja jalgrattateede ehitamine, km	3	5	5
Kõnniteede rekonstrueerimine, km	1	3	3
Tänavavalgustuse valgustite rekonstrueerimine, tk	106	750	
Tänavavalgustuse valgustite rajamine, tk	25		
Kasutuseta hoonete kasutusse võtmine või lammutamine, tk	2	5	5

Eluruumide kohandamine ja remont, tk	3	6	6
Haljasalade, parkide ja puhkealade hooldamine, ha	117	125	Säilitada
Ohtlike puude raie, tk			
Tolmuvaibakattega teede ja tänavate rahulolu*, %	3,4	15	30
Kõnniteede, jalg- ja jalgrattateede rahulolu*, %	49,7	55	60
Kruusateede rahulolu*, %	4,9	15	30
Tänavavalgustuse rahulolu*, %	41,5	45	50

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.4. HARIDUS

3.4.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vallas on kokku kümme haridusasutust, neist kaks kooli (üks põhikool ja üks põhikool-gümnaasium), 3 lasteaeda ja 5 lasteaed-põhikooli. Kokku oli haridusasutustes 10.09.2018. a seisuga last. Koolid ja lasteaiad on omanäolised ning igaüks on leidnud oma eripäraseid võimalused hariduse pakkumiseks. Palju tehakse projekte ning üritatakse leida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks.

Valdkonna kitsaskohad:

- õpilaste arvu vähenemine ja optimeerimist vajav koolivõrk;
- vananev õpetajaskond;
- tugiteenuste ebapiisav kättesaadavus;
- koolitee ohutus ei ole kõikjal tagatud;
- koolitransport ei ole piisavalt paindlik;
- õpetajate ja õpilaste ebapiisav motiveerimine;
- õpe ei ole piisavalt mitmekesine ja elulähedane (praktiline);
- ebäühtlane õppetase koolides ja lasteaedades;
- osad õppehooned on kehvast seisusest ja amortiseerunud.

Valdkonna arengueeldused:

- soov ja tahe teha koostööd;
- rahulik õpikeskkond;
- valmidus osaleda projektides;
- suures osas küllaltki heas seisus taristu.

3.4.2. Eesmärgid

- Õpilaste arv on säilinud ning gümnaasiumiastmes suurenenud.
- Kaasaegse taristu ning turvalise, optimeeritud ja korrastatud koolivõrguga õpikeskkond.
- Õpilase vajadustest lähtuv, kaasav, professionaalne, motiveeritud ja ühtlase tasemega õpe.

3.4.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- tihe koostöö eri asutuste vahel, et leida igale lapsele tema arenguks parim keskkond, õpe ja vajalikud tugiteenused (sh varajasele märkamisele keskendumine);
- õpetuse kohandamine õpilasekeskseks ja elulähedaseks, sh praktilise ja kogemustel põhineva õppe osa suurendamine (mh küberkaitse, elukestev õpe);
- õpetajate hindamine, nõustamine ja koolitamine ning motivatsioonipaketi väljatöötamine;
- spetsialistidele väärilise palga maksmine;
- transpordivõrgu optimeerimine ja nõudetranspordi käivitamine;

- ohutu bussile minemise võimaluse tagamine kõigile lastele;
- liikluskorralduse muutmine koolide ja lasteaedade ümbruses;
- lastevanematele info kättesaadavuse, koolituste ja individuaalse nõustamise tagamine;
- haridusasutuste vaheliste ürituste läbi viimine;
- vajadustest lähtuva ja kaasaegse taristu (sh hariduslinnaku rajamine Põltsamaa Ühisgümnaasiumi juurde, Puurmani, Põltsamaa linna lasteaedade rekonstrueerimine/ehitamine jne), inventari ja personali tagamine;
- formaal ja huvihariduse lõimimine ning kättesaadavuse tagamine ühtses hariduslinnakus.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Põhikooliõpingute katkestajate määr õpilaste koguarvust %	0	0	0
Edasiõppijate osakaal põhikooli-ja gümnaasiumilõpetajate koguarvust %			
põhikool	100	100	100
gümnaasium	80	80	80
Klassikursuse kordajate % valla koolides	0	0	0
Tugisüsteemide rakendamine valla haridusasutustes (vajajate arv/saanud laste arv)			
Kvalifikatsioonile vastavate õpetajate poolt täidetud ametikohtade arv %	100	100	100
Ülevallaliste õpetajate koolituste arv			
Ülevallaliste lastevanemate koolituste arv			
Läbiviidud projektide arv valla koolides			
Ülevallaliste haridusasutuste vaheliste läbi viidud projektide arv			
Hariduse kättesaadavuse ja kvaliteediga (erinevate astmete lõikes) rahulolu*, %			

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.5. NOORSOOTÖÖ

3.5.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vallas tegutseb üks noortekeskus, mis asub Põltsamaa linnas. Muudes suuremates keskustes pakuvad noorsootöövõimalusi koolid ja külaseltsid. Kõikide Põltsamaa valla koolides töötavad huvijuhid. Ringid tegutsevad koolide, külaseltside, Põltsamaa Kultuurikeskuse, Pajusi Rahvamaja ja Puurmani rahvamaja juures. Huviharidust pakuvad Põltsamaa Muusikakool, Põltsamaa Kunstikool ja Põltsamaa Spordikool. Valla suuremates keskustes käib mobiilne noorsootöötaja ning erinevate projektide raames korraldatakse ülevallalisi noorteüritusi, õpitubasid ja laagreid. Suviseid noortelaagreid korraldavad külaseltsid.

Valdkonna kitsaskohad:

- noorte passiivsus;
- noorsootöö liigne projektipõhisus;
- avatud noorsootöö ebapiisav kättesaadavus;
- noorsootöötajate madal töötasu;
- pühendunud noorsootöötajate vähesus;
- noorte osaluskogu (noortevolikogu) puudumine;
- noorte vähene võimalus valla asjades kaasa rääkida;
- noorte vähene huvi vabatahtliku töö vastu, ettevõtlikkuse madal tase;
- 20-26-aastaste noorte vähene kaasatus noorsootöösse.

Valdkonna arengueeldused:

- noorsootöö - alase kompetentsikeskuse olemasolu Põltsamaa Noorte-ja Elukestva Õppe Keskuse näol (noorteühendus Juventus) ja noorsootöö toimimine suuremates keskustes;
- tugevate huvikoolide olemasolu;
- soov koostööd teha ja noorsootöö-alase väliskoostöö toimimine;
- suur projektidega raha juurde toomise võimalus noorsootöösse.

3.5.2. Eesmärgid

- Noorte suurem aktiveerimine, kuulamine ja kaasamine (s.h. tõrjutud noorte osas) on hästi toimiv ja kõigile kättesaadav ning mitmekesiste võimalustega.
- Tagatud on avatud noorsootöö võimekuse suurendamine, noorsootöö tegijate motiveerimine ja projektipõhisuse vähendamine kindla rahastuse tagamisega.

3.5.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- noorte otsustusprotsessidesse kaasamine;
- noorte osaluskogu (volikogu käivitamine ja tööle rakendamine);
- pidev noorsootöö tegevuste monitoorimine, et selgitada välja noorte huvid ja kõrvaldada takistused huvihariduses ja huvitegevuses osalemiseks;
- noorteorganisatsioonide tegevuse laiendamine;
- noorte kaasamine vabatahtlikku töösse;
- karjäärinõustamise tagamine noortele;
- noorsootöötajate palkade motiveerivale tasemele viimine;
- integreeritud formaal-ja mitteformaalhariduse õppekavade välja töötamine;
- aktiivne koostöö sotsiaal-, haridus-ja kultuurivaldkonna vahel noorte kaasamiseks ning noorsootööalaste ümarlaudade korraldamine;
- suurema tähelepanu suunamine erivajadusega noorte huvitegevusele;
- noorsootöö rahastuse püsivamaks muutmine valla eelarves.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Noorsootööle kuulvate vahendite hulk vallaelarvest %			
Noorsootööalased ümarlauad	1	3	3
Huviharidusse kaasatud noorte arv			
Huvitegevusse kaasatud noorte arv (% koguarvust)			
7-12-aastased			
13-19-aastased			
20-26-aastased			
Huviringide arv			
Noortele suunatud ürituste arv vallas (väljaspool koole)			
Noortele suunatud tervisedenduslike ürituste arv			
Noorteorganisatsioonide töösse kaasatud noorte arv			
Külaseltside töösse kaasatud noorte arv			
Noorsootöötajate keskmine palk			
Huvikoolide õpetajate keskmine palk			
Vabatahtlikus töös osalenud noorte arv			
Läbi viidud noortekoolituste arv			
Karjäärinõustamist saanud noorte arv			
Noorsootöö kättesaadavuse ja kvaliteediga rahulolu*, %			

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.6. KULTUUR JA VABA AEG

3.6.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valla hallatavad kultuuriasutused on Põltsamaa Kultuurikeskus ja Pajusi Rahvamaja. Põltsamaa valla suurim kultuuriasutus on Põltsamaa Kultuurikeskus, mille struktuuri kuulub 2018. aasta augustist Puurmani Rahvamaja.

Alates 1. jaanuarist 2018 on kõik ühinenud omavalitsuste raamatukogud koondatud ühtsena Põltsamaa Raamatukogu juhtimise alla, kuhu kuuluvad Põltsamaa linna pearaamatukogu koos kuue haruraamatukoguga (Adavere, Aidu, Esku, Lustivere, Pajusi, Puurmani) ja üks välisteeninduspunkt (Tapiku teeninduspunkt). Põltsamaa raamatukogu täidab ka maakonnaraamatukogu ülesandeid Jõgevamaal.

Põltsamaa vallas tegutseb hallatava asutusena Põltsamaa linnuses asuv Põltsamaa Muuseum. Muuseumis töötab turismiinfopunkt.

Põltsamaa vallas toimub aktiivne külaliikumine. Külaseltsid korraldavad erinevaid kultuuri- ja spordisündmusi, haldavad hooneid ja pakuvad teenuseid. Külaseltsid panustavad aktiivselt kogukonna elukeskkonna parendamisse ja arengusse.

Kultuuriasutused on valla edasisel arengul olulised ühistegevuse ja vaba aja tegevuste pakkumisel.

Valdkonna kitsaskohad:

- suuremate (tunnus-) ürituste korraldamise vähene võimekus, tunnusürituse puudumine;
- olemas palju erilisi kohti, mida ei ole vääriiselt (temaatiliselt, loovalt) ära kasutatud;
- passiivsed elanikud;
- hilisõhtutel vaba aja tegevuste (klubid, kino vm) puudumine;
- kultuuritöötajate palgad ei ole motiveerivad;
- kultuurirajatiste erinev seisukord ning ebaühtlased majandamis põhimõtted eri piirkondades.

Valdkonna arengueeldused:

- traditsioonid, ajalugu, keskne asukoht- Kesk-Eestis;
- Põltsamaa Kultuurikeskus (valla kultuuri keskus) ning aktiivsed külaseltsid;
- tublid kultuuritöötajad, ringijuhendajad ja projektikirjutamise valmidus;
- heas korras kultuurirajatised;
- palju kultuuriüritusi.

3.6.2. Eesmärgid

- Põltsamaa valla elanikud on kaasatud, aktiivsed ja huvitatud kultuurielus osalema ja panustama.
- Kultuurirajatised on majanduslikult mõistlikult hallatud, juhitud ja tegevustega koormatud.
- Toimiv partnerlus ja teenuste arendamine ning korraldamine era- ja kolmanda sektoriga.
- Raamatukogud toimivad kaasaegsete teabe- ja vabaajakeskustena.
- Säilitatud ja väärtustatud on kultuuritraditsioonid ning valla ajalooline pärand.

3.6.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks vajalikud tegevused:

- kultuuriasutuste omavahelise tiheda koostöövõrgustiku loomine, ümarlaudade ja ühiskoolituste korraldamine ning ühise konkreetse kultuurikalendri väljaarendamine;
- valla kultuuriasutuste juhtimise ühendamine;
- traditsiooniliste ürituste tagamine ja edasi arendamine, tunnusürituse leidmine;
- sündmuste ühisturundamine, külaseltside jt kodanikualgatuste kaasamine sündmuste korraldamisse;
- Põltsamaa lossist kui ühe temaatilise terviku moodustamine;
- Põltsamaa Muuseumi arendamine;

- ringjuhtide töö tasustamise ühtlustamine;
- Valla Kultuuripärli (või mõni muu nimetus) valimine;
- kultuuriasutuste ja haruraamatukogude juhtimispõhimõtete ja teenuste ühtlustamine.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Kultuurivaldkonnale kuluvate vahendite hulk vallaelarvest %			
Läbiviidud kultuurialaste ümarlaudade arv	1	3	3
Korraldatavate vaba aja- ja kultuuriürituste arv			
Vaba aja – ja kultuuriüritusi külastanute arv			
Täiskasvanute huvitegevuses osalejate arv			
Kultuuritöötajate keskmine palk			
Põltsamaa Raamatukogu külastuste arv			
Põltsamaa Raamatukogu laenutuste arv			
Põltsamaa Muuseumi külastuste arv			
Kultuurivõimaluste kättesaadavuse ja kvaliteediga rahulolu*, %			

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.7. SPORT JA LIIKUMISHARRASTUS

3.7.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vallas juhitakse sporditegevust läbi kahe organisatsiooni - SA Põltsamaa Sport (sh spordikool) ja Pisisaare Spordikeskus. Lisaks neile tegutsevad vallas aktiivselt spordiklubid- ja ühendused, kelle tegevust toetatakse valla eelarvest. Organiseeritult tegeletakse 21 spordialaga ja tegevused on suunatud erinevatele vanusegruppidele. Aktiivsete harrastajate arv ületab poolt tuhandet ja on kasvamas. Noortesporti järjepidev arendamine on andnud häid tulemusi ja mitmed sportlased on leidnud väljundi tippporti. Populaarseim ala täiskasvanud harrastajate hulgas on võimlemine ja noortel jalgpall. Piirkonnas toimub üle 150 spordi- ja liikumisharrastus ürituse, millest enamus on suunatud kohalikule elanikule. Head sportimisvõimalused on olemas aastaringiselt ning piirkonnas on küllaldaselt erinevaid spordiobjekte ja eriilmelisi sportimispaiku. Oluline sündmus on huvihariduse mess, mis koondab kokku kõik piirkonna huvihariduse ja huvitegevuse pakkujaid ja selle tulemusel on sportimisvõimaluste teadlikkus ja spordiringides osalevate laste arv kasvanud.

Valdkonna kitsaskohad:

- ühtselt koordineeritud spordijuhtimise süsteemi ja ühtse inforuumi puudumine;
- spordikooli, spordiklubide ja haridusasutuste omavaheline koostöö on vähene;
- ebapiisav investeerimine sporditaristusse;
- suurte spordisündmuste vähesus;
- esindusvõistkonna puudumine.

Valdkonna arengueeldused:

- spordikooli, kvalifitseeritud treenerite ja aktiivsete spordiklubide olemasolu;
- mitmekülgne sporditaristu, sh kergliiklusteed, terviserajad ja neid toetav looduslik keskkond (jões, mägi, järved);
- traditsiooniliste spordiürituste korraldamine;
- spordiürituste kalendri olemasolu;
- kohalike tuntud sportlaste kaasamine spordi- ja liikumisharrastuse propageerimisse.

3.7.2. Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on terved, aktiivsed ja sportlikud elanikud ja selleks on loodud igakülgsed võimalused.

- Spordiasutused on viidud ühtse juhtimise alla ja toimub erinevate organisatsioonide vaheline koostöö.
- Spordibaasid on hooldatud ja tegevustega koormatud.

3.7.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- valla spordiasutuste (juhtimise) ühendamine;
- ühtse inforuumi (Põltsamaa spordi veebikeskkonna) loomine;
- spordiorganisatsioonide, haridusasutuste ja vabatahtlike omavahelise tiheda koostöövõrgustiku loomine, sh spordialaste ümarlaudade korraldamine;
- spordivaldkonna turundamine (sh läbi saavutuste ja võimaluste) ja lisarahastuse leidmine;
- valdkonna tublimite tunnustamine;
- sihtgruppide kaardistamine;
- huvihariduse transpordi korraldamine.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Spordivaldkonna rahastamine valla eelarvest %			
Spordi- ja liikumisharrastuse ürituste arv			
Spordi- ja liikumisharrastuse üritustel osalenute arv			
Treeningtegevuses osalevate noorte arv			
Treeningrühmade arv			
Kvalifitseeritud treenerite arv			
Treenerite keskmine palk			
Spordirajatiste (Felixhall, Pisisaare spordikeskus) külastuste arv			
Spordivõimaluste kättesaadavuse ja kvaliteediga rahulolu*, %			

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.8. SOTSIAALHOOLEKANNE JA TERVISHOID

3.8.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa Vallavalitsus osutab abivajajatele toimetuleku parandamiseks erinevaid sotsiaalteenuseid ning maksab sotsiaaltoetusi.

Põltsamaa vallas tegutseb 6 hoolekandetasutust, neist 3 on valla omandis (2 päevakeskust, hooldekodu). Põltsamaal paikneb SOS lasteküla kolme peremajaga.

Tervishoiuteenuseid (eriarstiabi, õendushooldus) osutab valla poolt asutatud SA Põltsamaa Tervis. Piirkond hõlmab 6 perearsti nimistut. Eriarstiabi (sh hambaravi, silmaarst jm) osutavad erinevad teenusepakkujad. Linnas tegutseb mitu apteeki, massöörid. Tervishoiuteenused on kättesaadavad Põltsamaa linnas, perearsti vastuvõtt toimub lisaks Adaveres, Puurmanis ja Pisisaares.

Valdkonna kitsaskohad:

- sotsiaalteenuste valik ei ole piisav ja ei kata ära kõiki vajadusi;
- eluruumi tagamise teenuse osutamiseks vajalike eluruumide arv on piiratud, neist enamus vajab renoveerimist;
- valla eestkostetavate suur arv;
- hoolekandekohtade vähesus, sh kohtade puudumine dementsetele;
- Lustivere hooldekodu hoone ei sobi hoolekandeteenuse osutamiseks;
- vähene ennetustöö ja tervislike eluviiside järgimine;
- spetsialistide vähesus;
- alaealistele õigusrikkujatele suunatud sotsiaalprogrammide puudumine;
- kolmanda sektori toe vähene kaasatus sotsiaalvaldkonnas ja tervisedenduses;

- sotsiaalsetest pingetest (vaimse tervise halvenemine, töötus, alkoholism, madalad sissetulekud jm) tulenev haigestumiste kasv ja sellega kaasnev alkoholismi levik;
- valla elanikkonna vananemisega on tõusnud krooniliste haiguste osakaal;
- elanike hiline pöördumine arstiabi saamiseks.

Valdkonna arengueeldused:

- väljakujunenud sotsiaalhoolekandesüsteem ja tugivõrgustik;
- vallas on eluruume, mida saab renoveerimise järgselt kasutada eluruumi tagamise teenuse osutamiseks;
- mitmekesiste teenustega hoolekande- ja tervishoiuasutuste olemasolu;
- valla elanikele on tagatud esmatasandi jm tervishoiuteenused (perearstid, eriarstiabi, hooldushaigla, kohapealne kiirabi, apteegid).

3.8.2. Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on välja arendatud abivajajate vajadustele vastav sotsiaalhoolekande taristu ja kvaliteetsed sotsiaalteenused.
- Põltsamaa vallas on tagatud erivajadustega laste ja abivajavate perede varajane märkamine, nende arenguvajaduste toetamine ja perede nõustamine.
- Põltsamaa vallas toimib teenuste osutamisel tõhus koostöö kolmanda sektoriga jt partneritega.
- Põltsamaa vallas on kaasaegne tervishoiu taristu, arstiabi on efektiivne ja kättesaadav, vald väärtustab ja toetab terveid eluviise.

3.8.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- sotsiaal- ja tervishoiuteenuste täiustamine ja mitmekesistamine vastavalt muutuvatele vajadustele;
- ennetav töö ja rehabilitatsioon abivajajatega ning erinevate sihtrühmade nõustamine;
- kolmanda sektori aktiivsem kaasamine sotsiaaltöö- ja tervishoiu valdkonnas;
- lastekaitse tugivõrgustiku väljaarendamine;
- munitsipaal-/ sotsiaalelamispindade renoveerimine ja uute rajamine;
- hooldekodu hoone nõuetele ja kaasaegsetele tingimustele vastavuse tagamine (alternatiivsed lahendused);
- laste ja perede tugiteenuste keskuse loomine (psühholoog, lapsehoid, perenõustaja, koolitused);
- erivajadustega laste varajane märkamine, kogukonna ja pedagoogide kaasamine erivajadustega laste märkamisele ning koolitused haridusasutuste personalile arenguvajaduste toetamiseks;
- päevakeskuse teenuste arendamine;
- vastastikuse regulaarse infovahetuse loomine perearstidega riskigruppide varajaseks märkamiseks (lapsed, eakad, riskipered);
- tervisedenduse tegevuste läbiviimine (vajalike mõjurite ja erinevate programmide väljatöötamine ja toetamine, kampaaniate ellukutsumine, tervisenõukogu moodustamine, terviseprofili koostamine jm), aktiivne osalemine vastavates üleriigilistes programmides.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Lisandunud teenuste arv			
Toetuse taotlejate / saanute arv			
Toetuse summa 1000 el kohta			
Koostöövõrgustiku ümarlaudade, seminaride arv			
Erinevatele sihtrühmale suunatud vajaduspõhiste koolituste/ümarlaudade arv /koolituse osalenute arv			
Kättesaadavate (30 km raadiuses) tervishoiuteenuste arv			

Tervisedenduslike ürituste arv/ üritustel osalenute arv			
Rahulolu sotsiaalteenuste kättesaadavuse ja kvaliteediga*, %	42,35		
Rahulolu tugiteenuste kättesaadavuse ja kvaliteediga*, %	24,8		
Rahulolu perearstiteenuse ja eriarstiabi kättesaadavuse ja kvaliteediga*, %	66,2		

3.9. ETTEVÕTLUSKESKKOND

3.9.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa valda oli majandustegevuse registri andmetel 1.07.2018 seisuga registreeritud 1354 juriidilist isikut (sh MTÜ-d, SA-d). Majanduslikult aktiivseid ettevõtteid oli 706, kelledest ligi 40% tegeles põllumajandusega, 12% hulgi- ja jaekaubandusega, 11% ehitusega jne.

Ettevõtlusaktiivsus majanduslikult aktiivsete ettevõtete osas oli 2017. a seisuga 6,9 ettevõtet 100 elaniku kohta ning on püsinud viimaste aastate jooksul stabiilne, kuid jäädes alla nii maakonna (7,6) kui ka Eesti (9,7) keskmisele.

Elanike keskmine brutopalk 2017. a seisuga oli 1040 eurot ning on olnud stabiilselt kõrgem maakonna keskmisest (915 eurot ehk 12%) ja väiksem Eesti keskmisest (1221 eurot ehk 17 %) näitajast.

Tulumaksu laekumine elaniku kohta 2017. a seisuga oli 654 eurot elaniku kohta, mis on kõrgem maakonna keskmisest (564 eurot ehk 14%) ja väiksem Eesti keskmisest (748 eurot ehk 14%) näitajatest.

Valdkonna kitsaskohad:

- ettevõtlike noorte lahkumine piirkonnast;
- töajapuudus, klientide vähesus;
- väike töökohtade valik ning suhteliselt kõrge monofunktsionaalsus;
- madal palgatase, madal ostujõud;
- uute ettevõtete tulekuks vastuseis ja valmiduse puudumine (planeeringute osas);
- rendipindade (töökohaks, nõupidamisteks jne) vähesus;
- üüripindade puudus, elamufondi võimaluste vähene tutvustamine;
- koostöö puudulikkus (ettevõtjate vahel, omavalitsusega, koolidega).

Valdkonna arengueeldused:

- asukoht Kesk-Eestis, hea ligipääsetavus, läbiv Tallinn-Tartu maantee;
- viljakad mullad ja tuntud põllumajanduspiirkond, ettevõtluseks sobiva vaba maa olemasolu;
- arenenud tööstus, traditsioonid, ajalugu;
- hea elukeskkond (ilus, rahulik, turvaline, head sportimisvõimalused jne).

3.9.2. Eesmärgid

- Põltsamaa vallas on kasvav ja mitmekesine ettevõtlus ning ettevõtlikud elanikud.
- Põltsamaa vald on ettevõtjasõbralik ning ettevõtluskeskkonda ja ettevõtlikkust toetav ja arendav.
- Piirkonna positiivne maine ning tuntus ettevõtlus- ja elukohana on kasvav.

3.9.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- ettevõtluse arenguks valmiduse loomine (alade kaardistamine, planeeringute koostamine);
- andmebaaside loomine/pidev uuendamine (ettevõtted, teenused, rendipinnad, vabad maad jne);
- piirkonna ja ettevõtlusvõimaluste aktiivne turundamine koostöös SA-ga Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, MTÜ-ga Jõgevamaa Koostöökoda jt;
- ettevõtlust toetava infrastruktuuri arendamine (juurdepääsu- ja kergliiklusteed, muu taristu);
- kaugtöövõimaluste arendamine (erinevad rendipinnad, büroohotell);

- koostöö ja infovahetus ettevõtjatega (personaalne lähenemine, ümarlaud, koolitused, teiste ettevõtete ühiskülastused, tunnustusüritused, messid jne);
- ühistegevuse toetamine (ühispaketid, ühisbränd, klastrid);
- ettevõtjate tunnustamissüsteemi loomine: Aasta Algaja, -tegu, -sponsor,- koostööpartner vms;
- ettevõtlustoetus, -käendus alustavale ettevõtjale;
- ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõppe programmide toetamine haridusasutustes;
- haridusasutuste tegevuse kooskõla soodustamine piirkonna tööturu ja tööandjate vajadustega.

Mõõdikud

Näitaja	2018	2022	2027
Majanduslikult aktiivsete ettevõtete arv	706	Säilitada	Säilitada
Loodud ettevõtete arv 1000 elaniku kohta			
Ettevõtlusega alustavate ettevõtjate nõustamiste arv			
Piirkonna ettevõtjatega ümarlaudade/koolituste/ühiskülastuste arv			
Ettevõtluseks algatatud planeeringud			
Keskmise brutotulu suhe Eesti keskmisesse	85%		
Rahulolu* ettevõtluskeskkonnaga (rahulolu küsitluse põhjal)	12,9%		
Rahulolu* omavalitsuse tegevusele ettevõtluse toetamisel (rahulolu küsitluse põhjal)	40%		

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal

3.10. TURISM

3.10.1. Hetkeolukord ning arengu kitsaskohad ja võimalused

Põltsamaa vald asub külastuspaiga vaatenurgast geograafiliselt väga heas asukohas, Tallinn-Tartu mnt ja Jõgeva-Põltsamaa-Võhma mnt ristumisel. Piirkonna keskuseks on väike ja kaunis Põltsamaa linn, mida turismimaastikul tuntakse **sildade** ja **parkide, rooside** ja **veini** linnana. Samuti on Põltsamaa sümboliks saanud loss ning ümberringi asuvad mõisad. Lähitulevikus ootavad uute turismiarendusprojektidena ees Kosmopark ja Kamari veelauakeskus.

Põltsamaal vallas asub 12 majutuskohata, sh 7 külalistemaja, 3 puhke- ja turismitalu ning 2 külaliskorterit. Söögikohti leidub vallas 13, nende hulgas 10 kohvikut-restorani, 2 kiirtoidukohta ja 1 publi. Muuseumi tegutseb 3, Põltsamaa valda tutvustab neist Põltsamaa Muuseum. Piirkonna turismiturundusega tegelevad suures osas Põltsamaa Muuseum ja Turismiinfopunkt.

Valdkonna kitsaskohad:

- Põltsamaa valla ja piirkonna turismi vähene tuntus – puudub kompleksne turismitoode, vähe erinevaid tegevusi (sh linnuses), mis hoiaks külastajat kinni pikemalt ja soosiks korduvkülastusi, puuduvad suuremad majutuskohad (sh bussitäie majutuseks);
- alafinantseerimine – objektide (nt Põltsamaa linnus, Kuningamägi, jõed, mõisad jne) areng takistatud ja väga halb linnuse seisukord;
- vähene koostöö (turismi)ettevõtjate vahel ja puudulik on ühise eesmärgi nimel tegutsemine;
- piirkonnal puudub ühtne turismialane koordineerimine, ühine ja järgitav turismistrateegia;
- ruumipuuduse tõttu ei ole võimalik käivitada Põltsamaa Muuseumi tegevusi täies mahus, sh valla ajaloo eksponeerimiseks, õppeprogrammide arendamiseks jm.

Valdkonna arengueeldused:

- asukoht Kesk-Eestis, hea ligipääsetavus, läbib Tallinn-Tartu maantee;
- kaunis keskkond – roheline, rahulik, turvaline, puhas, ühendavad ja läbivad jõed (Põltsamaa, Pedja, Umbusi jt);

- rikkalik ja väärikas ajalugu, sh Põltsamaa linnus ja ümberringi asuvad mõisad;
- tuntud veinide, rooside ja sildade rohkuse poolest;
- uued arendused: Kosmopark, Kamari veelaakeskus, Kuningamäe puhkeala, Uue-Mõisa kompleks jt.

3.10.2. Eesmärgid

- Elamusest, ajaloost, loodusest ja vabas õhus liikumisest huvitatud külastajal on võimalus veeta vähemalt kaks päeva piirkonnas ja korduvkülastus on kasvav.
- Toimib aktiivne koostöö ja teenuste arendamine/mitmekesistamine erinevate turismiettevõtjate vahel (info vahetus, ühispaketid, -turundus).
- Piirkonna positiivne maine on kasvav.
- Elektroonilises meedias on külastajatele suunatud info kättesaadav, kaasaegne, atraktiivselt esitatud, pidevalt uuendatud ning kättesaadav vähemalt kolmes keeles.

3.10.3. Tegevused ja mõõdikud

Kitsaskohtade leevendamiseks ja eesmärkide täitmiseks **vajalikud tegevused:**

- tagada turistide informeeritus:
 - vaadata üle viidastus, vajadusel paigaldada uusi (sh inglise keelseid) suunavaid viitasid nii asulatesse/objektidele kui maanteede äärde;
 - teha elektrooniline kaart marsruutidega;
 - teha aktiivset turundust, sh osaleda turismimesidel, koostada turismitrukiseid, turundada internetis, sh sotsiaalmeedias;
- soodustada piirkonnas ühtset turismialast koordineerimist väljatöötatavast strateegiast lähtuvalt;
- soodustada koostööd (turismi)ettevõtjatega nii valdkonnapõhiselt kui -üleselt läbi ühiste turundus- ja arendustegevuste, sh luua üldkasutatav infoplatvorm, ühine ürituste kalender, töötada välja ühispaketid, -marsruudid;
- olemasolevate ja uute objektide arendamine ja toetamine (sh Põltsamaa linnus, muuseum, jõed ja kallasalad, Kamari puhkeala, Kuningamäe puhkeala, Piiraja tehnikaspordikeskus, mõisad, Kosmopark, ujula-spa, aktiivsem öö-elu – publi vms, 100+ kohaga majutus jne).

Mõõdikud

Näitaja	2018	2020	2022
Rajatud/avatud/uuendatud külastusobjektide arv			
Põltsamaa Muuseumi ja turismiinfopunkti külastajate arv			
Põltsamaa lossi külastajate arv			
Osaletud turismimeside arv	3	Säilitada	Säilitada
Piirkonna ettevõtjatega ümarlaudade/koolituste/ühiskülastuste arv			
Korraldatud sündmuste arv/ külastajate arv			
Väljatöötatud ühispaketid/-pakkumised			
Ööbimiste arv valla majutusasutustes (sh välisturistide osakaal)			
Rahulolu* Põltsamaa valla maine osas (rahulolu küsitluse põhjal)	96,7%		
Piirkonna turismiteenusepakkujate rahulolu* Põltsamaa valla maine osas	75%		
Rahulolu* Põltsamaa valla turismiinfo kättesaadavuse osas	82,5%		
Rahulolu* turismiturunduse osas	57,5%		
Rahulolu* turismiettevõtjate omavahelise koostöö osas	60%		
Rahulolu* kohaliku omavalitsuse toe osas	47,5%		

* Rahulolu küsitluse põhjal 5-palli skaalal hinde 4 või 5 andnute osakaal